

Nr 134

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 § lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling; given Stockholms slott den 16 mars 1956.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 12 § lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling.

GUSTAF ADOLF

Herman Zetterberg

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att i lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling skall införas regler om ett enklare och snabbare förfarande för dödande av förkomna livförsäkringsbrev, som icke lyder på högre belopp än tiotusen kronor. Vidare föreslås att beloppsgränsen för efterlysning genom bankstyrelses försorg av förkommen bankmotbok höjes från femtusen till tiotusen kronor. Även i övrigt föreslås vissa jämkningar i reglerna om efterlysning av sådan motbok.

F ö r s l a g

till

L a g

**angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 8 april 1927 (nr 85)
om dödande av förkommen handling**

Härigenom förordnas, att 12 § lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

12 §.

Har motbok rörande tillgodohavande hos annan bank än postsparbanken förkommit, och överstiger *ej insättarens tillgodohavande femtusen kronor, äge insättaren, där han ej vill, på sätt här förut är sagt, söka motbokens dödande*, påkalla dess efterlysning genom bankstyrelsens försorg.

Åskar någon sådan efterlysning, och lämnar han *uppgift* om tid och omständigheter under vilka boken förkommit, *skall efterlysningen*, på sökandens bekostnad, *av styrelsen verkställas* genom kungörelse en gång i allmänna tidningarna och en gång i tidning inom orten. Har boken icke inom sex månader från sista kungörandet tillrättakommit, och förekommer *ej skäligen anledning till tvivel om riktigheten av insättarens uppgifter*, vare han berättigad att utbekomma *sitt tillgodohavande*; och äge, efter det medlen sålunda utbetalts, motboken *ej gällande kraft*.

Har motbok rörande tillgodohavande hos annan bank än postsparbanken förkommit, och överstiger *tillgodohavandet frånsett löpande ränta ej tiotusen kronor, äge insättaren eller hans rättsinnehavare i stället för att söka motbokens dödande på sätt förut är sagt* påkalla dess efterlysning genom bankstyrelsens försorg.

Begär någon sådan efterlysning, och lämnar han *trovärdiga uppgifter* om tid och omständigheter under vilka boken förkommit, *äge styrelsen* på sökandens bekostnad *verkställa efterlysningen* genom kungörelse en gång i allmänna tidningarna och en gång i tidning inom orten. *Införandet i allmänna tidningarna skall äga rum i första numret för januari, april, juli eller oktober månad*. Har boken icke inom sex månader från sista kungörandet tillrättakommit och förekommer *ej skäligen anledning antaga att den finnes i behåll*, vare sökanden berättigad att utbekomma

¹ Senaste lydelse av 12 § se SFS 1936: 95.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

tillgodohavandet; och äge, efter det medlen sålunda utbetalts, motboken ej gällande kraft.

Vad i första och andra styckena stadgas om motbok hos annan bank än postsparbanken skall äga motsvarande tillämpning på livförsäkringsbrev, som icke lyder på högre belopp än tiotusen kronor. Därvid skall iakttagas

att efterlysningen skall ankomma på styrelsen för det försäkringsbolag, där försäkringen tagits, eller, om den tagits hos utländsk försäkringsanstalt som äger driva försäkringsrörelse här i riket, på generalagenten,

samt att, om försäkringsfallet ännu icke inträffat, i stället för vad i andra stycket sägs om rätt för sökanden att utbekomma tillgodohavandet skall gälla att sökanden är berättigad att erhålla nytt försäkringsbrev; och äge, sedan det nya försäkringsbrevet utställt, det förkomna försäkringsbrevet ej gällande kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1957 och skall gälla jämväl motbok eller försäkringsbrev, som förkommit före lagens ikraftträdande. Är motbok vid lagens ikraftträdande efterlyst i enlighet med äldre bestämmelser, skola dessa fortfarande tillämpas.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1956.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga om *förenklat förfarande vid dödande av förkommet livförsäkringsbrev m. m.* och anför därvid följande.

Vid upprepade tillfällen under senare år har från försäkringshåll förslag väckts att beträffande dödning av förkommet livförsäkringsbrev införa ett enklare förfarande än det som anvisas i lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling. Frågan har uppmärksamats även av riksdagen. Sålunda anhöll riksdagen, i anledning av väckt motion, i skrivelse den 30 juni 1945, nr 531, om utredning angående ett förenklat förfarande vid dödande av förkommet livförsäkringsbrev lydande å mindre belopp samt om framläggande för riksdagen av det förslag, som kunde föranledas av denna utredning.

Frågan har därefter tagits upp till behandling i en inom justitiedepartementet i september 1954 upprättad promemoria. Över promemorian har efter remiss yttranden avgivits av Svea hovrätt, Göta hovrätt, försäkringsinspektionen, svenska livförsäkringsbolags förening och Sveriges advokatsamfund.

Jag anhåller nu att få upptaga detta ärende till behandling.

Gällande bestämmelser

Enligt 1 § lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling, i det följande kallad mortifikationslagen, må med vissa undantag handling, vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse, dödas på begäran av den som förlorat handlingen, såframt det kan antagas att handlingen förstörts eller eljest förkommit.

Förfarandet vid dödande av handling är i huvudsak följande. Ansökan om dödande av handlingen skall, skriftligen avfattad, ingivas till rätten i den ort där förpliktelsen skall fullgöras eller, om sådan ort ej är nämnd i handlingen, till den rätt som är den förpliktades allmänna forum. Vid ansökningen skall fogas avskrift av handlingen eller sådan uppgift om dess innehåll som är nödig för dess säkra igenkännande. Det åligger sökanden att såvitt möjligt om ansökningen underrätta envar vilken såsom gäldenär, löftesman eller eljest är förpliktad på grund av handlingen. Innan rätten meddelar beslut i saken, kan rätten förelägga sökanden att förebringa utredning om viss omständighet som finnes kunna inverka på saken. Därvid kan förhör under sanningsförsäkran äga rum med sökanden. Om sökanden visat sannolika skäl att handlingen för honom förstörts eller eljest förkommit, utfärdar rätten offentlig stämning, som anslås i rättens kansli och genom rättens försorg införes i allmänna tidningarna ävensom, där rätten prövar lämpligt, i tidning inom orten. Införandet i allmänna tidningarna skall äga rum i första numret för januari, april, juli eller oktober månad. I stämningen utsättes en dag för ansökningens fullföljande. Denna dag skall bestämmas så, att den infaller mellan ett och två år efter kungörandet i allmänna tidningarna. Stämningen skall innehålla beskrivning av handlingen och tillkännagivande att, om någon innehar handlingen eller vet att den finnes i behåll, han bör göra anmälan därom hos rätten sist å den för ärendets fullföljande utsatta dagen. Om ansökningen ej fullföljes å nämnda dag, är den förfallen. Innan en fullföljd ansökan företages till slutligt avgörande, skall rätten förelägga sökanden att förebringa utredning, huruvida efter den offentliga stämningens utfärdande inträffat någon omständighet som kan tjäna till upplysning i saken, t. ex. att ränta eller vinstutdelning uppburits eller att krav eller påminnelse skett hos gäldenären. Därefter prövar rätten, om någon omständighet förekommit som utvisar att handlingen finnes i behåll eller giver skälig anledning att antaga detta. Om så ej är fallet, blir handlingen genom rättens beslut dödad. Detta medför att sökanden, utan hinder av att handlingen ej kan företes, kan göra gällande den rätt som kunnat grundas på handlingen. Vidare blir den som är förpliktad att fullgöra vad i handlingen utfästs skyldig att utfärda en ny handling som svarar mot den dödade.

Mortifikationslagen innehåller speciella regler om ett förenklat dödningsförfarande för bankmotböcker å högst femtusen kronor (§ 12). I stället för att begagna den nyss angivna proceduren med anlitande av domstol kan den som förlorat en dylik motbok enligt dessa bestämmelser påkalla dess efterlysning genom bankstyrelsens försorg. Sökanden skall därvid lämna uppgift om tid och omständigheter under vilka motboken förkommit. Efterlysning verkställs på sökandens bekostnad av bankstyrelsen genom kungörelse en gång i allmänna tidningarna och en gång i tidning inom orten. Om motboken icke kommit tillrätta inom sex månader från sista kungörandet och det ej förekommer skälig anledning till tvivel om riktigheten av sökandens uppgifter, är han berättigad att utbekomma sitt tillgodohavande. Sedan medlen sålunda utbetalats, äger motboken ej längre gällande kraft.

Dansk och norsk rätt

Den *danska* lagstiftningen upptager i 11 § lagen nr 299 den 26 november 1931 om Statsanstalten för Livsforsikring en särskild regel om dödande av livförsäkringsbrev. Stadgandet lyder:

Er en försikringspolice bortkommet, kan Statsanstaltens bestyrelse på begäring af den, som för bestyrelsen har godtgjort sin adkomst til policen, med 6 måneders varsel indkalde ihændeheren til at melde sig. Indkaldelsen, der sker ved bekendtgørelse i Statstidende i det første nummer i et fjerdingår, skal indeholde en tilstrækkelig betegnelse af policen, derunder navnet på den forsikrede (den, på hvis liv forsikringen er tegnet). Dersom ingen efter sådan bekendtgørelse melder sig, er policen ugyldig, og bestyrelsen udleverer da vedkommende en ny forsikringspolice. De med indkaldelsen forbundne omkostninger udredes af den, der har begæret den iværksat.

Melder nogen sig efter bekendtgørelsen, og kan mindelig ordning ikke opnås, kan en ny police ikke kræves udstedt, forinden de anmeldte kravs indbyrdes berettigelse er afgjort ved dom.

Foranstående bestemmelser medfører ikke i øvrigt nogen indskrænkning i adgangen til at søge en livsforsikringspolice mortificeret ved dom i medfør af lov nr. 145 af 13. april 1938 om mortifikation av værdipapirer.

Motsvarande regler gäller enligt 51 § nämnda lag beträffande livförsäkringsbrev i enskilda danska och utländska försäkringsbolag.

Hänvisningen i 11 § sista stycket till möjligheten att erhålla mortifikation »ved dom» avser §§ 1—9 i den allmänna danska mortifikationslagen, som kan sägas utgöra en motsvarighet till 1927 års svenska mortifikationslag.

I *norsk* rätt regleras förfarandet vid dödande av förkommet livförsäkringsbrev i § 114 andra stycket lagen den 6 juni 1930 om försikringsavtaler. Denna bestämmelse lyder:

Er forsikringsbrevet kommet bort, kan selskapet med tre måneders varsel innkalle den mulige innehaver med den virkning, at forsikringsbrevet trer ut av kraft og nytt forsikringsbrev kan utferdiges om ingen melder sig. Innkallelsen skal bekjentgjøres i Norsk Kunngjørelsestidende (Norsk Lyssingsblad) og i minst et annet blad som er almindelig lest på det sted, hvor forsikringstageren bor eller sist hadde sin bopel her i riket.

Såsom villkor för dödning av försäkringsbrev uppställs i denna bestämmelse att brevet har »kommet bort», och detta måste försäkringsanstalten förvissa sig om innan bolaget inkallar brevets eventuelle innehavare. I allmänhet torde i detta avseende vara tillräckligt, att den siste kände innehavaren av brevet utfärdar en skriftlig försäkran av innehåll att brevet varit försvunnet en viss tid utan att han vet var det finns samt att han icke överlåtit eller pantsatt brevet eller på annat sätt disponerat över det samma. För den händelse anstalten av en eller annan orsak icke anser sig kunna medverka till att ett förkommet livförsäkringsbrev dödas enligt det enkla förfarande som försäkringsavtalslagen medger, kan försäkrings-

tagaren söka »bevilling» hos justitiedepartementet och därefter anlita ett särskilt domstolsförfarande i enlighet med § 2 lagen den 6 mars 1869 om visse Heftelsers Udslettelse af Pantebøgerne samt angaaende Mortifikation. Från norska utrikesdepartementet har upplysts att efter försäkringsavtalslagens ikraftträdande den 1 januari 1931 blott 2 å 3 ansökningar förekommit om medgivande till dödning av livförsäkringsbrev i enlighet med 1869 års lag.

Enligt inhämtade upplysningar utgör kostnaderna för det förenklade dödningsförfarandet per ärende 3 å 4 kronor i Danmark och omkring 20 kronor i Norge. Enligt uppfattning på försäkringshåll har dödningsreglerna i båda länderna fungerat till allmän belåtenhet för både försäkringstagare och försäkringsgivare och någon olägenhet har veterligen icke uppkommit för kreditgivande tredje man.

Nuvarande praxis m. m.

Enligt uppgift av svenska livförsäkringsbolags förening anmäles årligen omkring 4 200 förkomna försäkringsbrev till livförsäkringsbolagen. Av dessa torde endast en ringa del bliva föremål för det lagstadgade dödningsförfarandet. År 1952 inkom sålunda till rådhusrätterna i Stockholm, Göteborg och Malmö, vilka med hänsyn till den förut omnämnda forumregeln i 2 § mortifikationslagen torde vara de enda domstolar som handlägger ärenden av förevarande art, sammanlagt ungefär 120 ansökningar om dödande av livförsäkringsbrev. Motsvarande siffra för vart och ett av åren 1953—1955 utgör 160, 175 och 165.

Rörande livförsäkringsbolagens praxis vid dödande av förkomna livförsäkringsbrev har uppgivits, att de större försäkringsbolagen anlitar det lagliga dödningsförfarandet beträffande försäkringsbrev å belopp överstigande 5 000 kronor eller med högre återköpsvärde än 1 000 kronor, medan de s. k. folkförsäkringsbolagen sätter motsvarande gränser till 10 000 resp. 3 000 kronor; några enstaka bolag fäster dock icke avseende vid försäkringssummans storlek utan endast vid återköpsvärdet. I fråga om förkomna livförsäkringsbrev å belopp understigande angivna gränser uppges bolagen förfara efter omständigheterna i varje särskilt fall. Om det på goda grunder kan antagas att försäkringsbrevet förstörts vid eldsvåda eller vid annan katastrofartad händelse, torde vederbörande bolag utfärda nytt försäkringsbrev så snart utredningen om brevets förlust avslutats. I övriga fall torde följande åtgärder förekomma. För försäkring som ej har fribrevs- eller återköpsvärde utfärdas nytt försäkringsbrev efter utredning om förhållandena. För annan premieskyldig försäkring utfärdas nytt försäkringsbrev i vissa fall efter utgången av ett år, i andra fall tidigast tre år efter anmälan till bolaget. Om fribrev eller försäkringsbrev för slutbetald försäkring förkommit, utfärdas däremot ej något nytt försäkringsbrev. Inträffar försäkringsfall utan att nytt försäkringsbrev utfärdats, avgöres allt efter omständigheterna i vilken ordning utbetalning må ske. Belopp på

högst ett eller annat tusental kronor utbetalas mot återbetalningsförbindelse försedd med borgen som bolaget godkänner. I fråga om betalning av högst något hundratal kronor erfordras icke borgen. Frånsett en obetydlig registreringsavgift debiteras icke försäkringstagaren någon ersättning.

Från försäkringshåll har uppgivits, att det icke sällan inträffar att ett såsom förkommet anmält försäkringsbrev efter någon tid återfinnes. I dessa fall uppges dock sökanden så gott som undantagslöst ha varit i god tro, när förlusten anmäldes. Endast två fall av bedrägligt beteende är kända av livförsäkringsbolagen. Icke i något av dessa fall hade det lagliga dödningsförfarandet kommit till användning. Det ena fallet vållade förlust för bolaget i form av dubbel utbetalning.

Som skäl till att det lagstadgade dödningsförfarandet användes endast i mycket begränsad utsträckning har uppgivits, att detta förfarande är omständligt och tidsödande — hela proceduren tager omkring 1 1/2 år i anspråk — samt att förfarandet är förhållandevis kostsamt för försäkringstagaren, särskilt när det gäller små försäkringssummor. Av de förkomna livförsäkringsbrevens uppges över tre fjärdedelar vara utfärdade av folkförsäkringsbolag och lyder å jämförelsevis låga belopp. Från rådhusrätterna i de tre största städerna har inhämtats att kostnaden per ärende — eventuellt ombudsarvode icke inberäknat — i allmänhet uppgår till 25 kronor vid Stockholms rådhusrätt, där gemensam kungörelse för flera ärenden så långt möjligt utfärdas, 55 å 60 kronor vid rådhusrätten i Göteborg, såvida icke annonsering skall ske i tidning i Stockholm, då kostnaderna blir väsentligt högre, och omkring 40 kronor vid rådhusrätten i Malmö.

Rörande praxis vid dödande av förkommen handling gäller vid Stockholms rådhusrätt, att sökanden får fylla i ett särskilt formulär med noggranna uppgifter bl. a. om var den förkomna handlingen förvarats, när och hur handlingen kommit bort samt huruvida sökanden noggrant letat efter handlingen. Denna försäkran skall underskrivas på heder och samvete och tillika innehålla uppgift om att handlingen av sökanden icke överlåtits eller pantsatts. Den sålunda förebragta skriftliga utredningen anses i allmänhet vara tillfyllest för ett beslut om utfärdande av offentlig stämning, och förhör under sanningsförsäkran med sökanden anses därför numera i regel icke erforderligt. Icke heller vid Göteborgs rådhusrätt brukar förhör under sanningsförsäkran förekomma. Vid rådhusrätten i Malmö brukade fram till 1955 förhör under sanningsförsäkran undantagslöst äga rum. Numera hålles sådant förhör endast om sökanden icke lämnat närmare uppgifter angående de omständigheter, under vilka försäkringsbrevet förkommit.

Livförsäkringsbrevs användning såsom kreditobjekt

Om livförsäkringsbrevs användning såsom kreditobjekt har svenska livförsäkringsbolags förening lämnat följande upplysningar.

Överlåtelse av livförsäkringsbrev torde förekomma så sällan, att man i praktiken kan bortse från de fall då detta inträffar. Däremot är pantsätt-

ning av livförsäkringsbrev en ingalunda ovanlig företeelse. Sådan pantsättning sker i allmänhet hos det försäkringsbolag som utfärdat försäkringen. Flertalet livförsäkringsbolag behåller därvid försäkringsbrevet, medan några bolag i stället förser brevet med en stämpel om belåningen och återställer det till försäkringstagaren. Pantsättningen äger i viss utsträckning rum även hos banker och andra kreditinstitutioner. Därvid underrättas regelmässigt vederbörande försäkringsgivare om att livförsäkringsbrevet mottagits såsom pant. Ungefär var femte anteckning om pantsättning avser en pantsättning hos ett kreditinstitut. I vilken utsträckning livförsäkringsbrev pantsattes hos enskild tredje man låter sig icke ens uppskattningsvis angiva, då endast en del av dessa panthavare torde underrätta bolaget om sitt innehav. Uraktlåtenhet i detta avseende torde vara särskilt vanlig, om livförsäkringsbrevet icke belånas i egentlig mening utan endast lämnats såsom stödhypotek, d. v. s. som riskskydd åt långivaren eller borgensmän i händelse av försäkringstagarens död.

Departementspromemorian

I departementspromemorian framhålles att redan den omständigheten att det lagliga dödningsförfarandet av allt att döma icke kommer till användning i mer än några få procent av samtliga fall utgör ett starkt stöd för de krav på en reform av detta förfarande, som vid upprepade tillfällen framförts. Som skäl för en lagändring har främst åberopats att det i mortifikationslagen anvisade förfarandet är alltför omständligt, tidsödande och kostsamt. Vad kostnadsfrågan beträffar vill det dock synas, framhålles i promemorian, som om dess betydelse understundom skulle ha något överdrivits av försäkringsbolagen. De kostnader om tillhoppa ca 25 kronor per ärende som förekommer vid Stockholms rådhusrätt kan icke anses särskilt höga och torde för övrigt knappast kunna mera avsevärt nedbringas genom införande av ett enklare förfarande. Däremot kan det icke bestridas, att det lagliga dödningsförfarandet ej sällan måste te sig omständligt och tidsödande, i all synnerhet i sådana fall då försäkringsbrevet förstörts vid en eldsvåda eller därmed jämförlig händelse. Om det utan olägenhet kan ske, får det därför anses önskvärt att ett enklare och snabbare dödningsförfarande införes.

I promemorian anföres vidare att man, när man bedömer den kritik som från försäkringsbolagens sida riktas mot det lagliga dödningsförfarandet, icke får förbise vad som varit anledningen till att detta förfarande ansetts böra omgärdas med särskilt starka garantier. Härom uttalas följande.

Det är att märka att, med hänsyn till att livförsäkringsbrev enligt 1927 års försäkringsavtalslag fått karaktären av s. k. presentationspapper och att de försäkringsbrev som har denna karaktär obestriddligen också har stor betydelse som belåningsobjekt, det ansetts vara av synnerlig vikt att utforma dödningsreglerna så, att kreditgivande tredje man i görligaste mån skyddas mot rättsförluster. Det säger sig emellertid självt, att någon risk för kreditgivaren icke kan uppstå i de fall då han denuntierat försäkringsbolaget om verkställd pantsättning eller om annan länetransaktion. Den praktiska bety-

delsen av mortifikationslagens noga utbyggda garantisystem hänför sig följaktligen till de fall då sådan denuntiation icke skett. I dessa fall skall domstolens kontroll och kungörelseförfarandet tillsammans ge kreditgivaren ett så effektivt skydd som möjligt — ett skydd som är behövt icke blott då försäkringstagaren-låntagaren handlar direkt bedrägligt utan exempelvis även när försäkringstagaren avlidit och hans dödsbo saknar kännedom om lånetransaktionen. Frågan är dock, om det skulle innebära någon egentlig försämring av detta skydd att i enlighet med det av försäkringsbolagen framförda och av riksdagen understödda förslaget låta dödningsförfarandet inom vissa gränser handhavas av försäkringsbolagen själva.

Vad först det moment i garantisystemet beträffar, som utgöres av domstolens kontroll, är det visserligen sant att endast domstol kan använda den i mortifikationslagen anvisade utvägen att höra sökanden under sanningsförsäkrans. Sådant förhör anses likvärdigt numera i regel icke erforderligt, när den skriftliga utredningen i allmänhet befinnes vara tillfyllest för ett beslut om utfärdande av offentlig stämning. Då man torde kunna utgå ifrån att försäkringsbolagen, för den händelse förevarande uppgift anförtroddes dem, icke skulle komma att nöja sig med ett enklare frågeschema än det vid Stockholms rådhusrätt använda — något som för övrigt under hand bekräftats — och då man vidare kan taga för visst att försäkringsbolagen skulle hänskjuta alla mera tveksamma fall till domstols prövning, synes det moment i garantisystemet varom nu är fråga knappast bli försvagat genom införande av ett enklare dödningsförfarande. Vad härefter själva kungörelseförfarandet angår, är det ur kreditgivarens synpunkt uppenbarligen utan betydelse, huruvida detta ombesörjes av en domstol eller av en försäkringsanstalt.

På grund av vad sålunda anförts och med stöd av erfarenheterna från Danmark och Norge synes icke av rättssäkerhetsskäl möta något hinder att, i analogi med vad som redan gäller beträffande dödning av bankmotböcker, låta försäkringsbolagen själva åtminstone inom vissa gränser ombesörja dödning av förkomna livförsäkringsbrev. Då en sådan ordning dessutom torde utgöra den praktiskt lämpligaste formen för ett enklare och snabbare dödningsförfarande, föreslås i promemorian att den genomföres.

Rörande tillämpningsområdet för ett förenklat dödningsförfarande anfördes följande i promemorian.

Vid behandlingen av förevarande spörsmål anförde första lagutskottet i sitt av 1945 års riksdag godkända utlåtande nr 49, att ett förenklat dödningsförfarande borde inskränkas till förkomna livförsäkringsbrev lydande å mindre belopp. Utskottet fann sig dock i dåvarande läge icke böra föreslå någon gränsdragning i detta hänseende. Visserligen synes man på försäkringshåll, under återopande av erfarenheterna från Danmark och Norge, numera närmast hävda att ett enklare dödningsförfarande borde kunna gälla samtliga livförsäkringsbrev med karaktären av presentationspapper, oavsett huruvida breven lyder å högre eller lägre belopp. Med hänsyn till att en högsta beloppsgräns bestämts för det enklare förfarande, som enligt mortifikationslagen må användas vid dödning av bankmotböcker, synes det dock i och för sig naturligtast och lämpligast att, på sätt riksdagen föreslagit, upprätthålla en motsvarande gräns även i fråga om livförsäkringsbrev. Härför kan också sägas tala att försäkringsbolagen själva ansett sig böra inskränka sin vid sidan av lagen utbildade praxis till att gälla blott försäkringsbrev å lägre belopp.

Intar man den ståndpunkten, att ett förenklat dödningsförfarande helst icke bör få användas beträffande försäkringsbrev lydande över en viss summa, uppkommer vissa svårigheter, när det gäller att närmare utforma ett sådant förfarande för de fall då — såsom ofta är förhållandet — en av viss person tagen större försäkring är uppdelad på flera försäkringsbrev å mindre belopp. I ett yttrande av den 22 december 1939 över en framställning från försäkringsjuridiska föreningen om införande av ett förenklat dödningsförfarande anförde försäkringsinspektionen i denna fråga följande:

»Svenska livförsäkringsbolags förening har utgått från att ifrågavarande förenklade förfarande skulle tillämpas å förkomna livförsäkringsbrev, lydande å en försäkringssumma icke överstigande 15 000 kronor. Enligt försäkringsinspektionens mening torde det icke vara tillfyllest att angiva maximeringen av försäkringsbeloppet på dylikt sätt. Förhållandet är nämligen ofta — framför allt beträffande de s. k. stora försäkringarna — att försäkringen uppdelats på flera försäkringsbrev. Om en försäkring å 60 000 kronor är uppdelad å fyra försäkringsbrev, vardera å 15 000 kronor, synes ifrågavarande förenklade förfarande icke böra vara tillämpligt å vart och ett av försäkringsbreven. Detsamma bör givetvis gälla för det fall, att flera sådana försäkringsbrev, som vid olika tillfällen utfärdats, samtidigt förkommit. Förutsatte man, att nämnda förfarande kunde tillämpas med avseende på varje särskilt försäkringsbrev, innebure detta, att grunden till den föreslagna bestämmelsen om försäkringsbeloppets maximering i förevarande avseende helt bortföle. Till undvikande härav torde böra stadgas, att det förenklade förfarandet endast må tillämpas med avseende på förkomna livförsäkringsbrev å *sammanlagt* högst 15 000 kronor. Därest kapitalförsäkring är av det slag, att enligt försäkringsbrevet utbetalning sker i delposter, bör det avgörande för tillämpning av det förenklade förfarandet beträffande ett förkommet försäkringsbrev av sådant slag vara, huruvida det sammanlagda beloppet av posterna överstiger 15 000 kronor. För det fall att två eller flera försäkringsbrev förkommit samtidigt torde jämväl beaktas, att, därest försäkringsbrevens sammanlagda försäkringssumma överstiger 15 000 kronor, det förenklade förfarandet icke kan bliva tillämpligt blott därigenom, att en successiv begäran om dödande av försäkringsbrevens äger rum. I samtliga här antydda fall avses försäkringsbrev, som utfärdats av ett och samma bolag.»

Svenska livförsäkringsbolags förening har — enligt vad som vidare anföres i promemorian — lämnat följande svar på särskild fråga hur föreningen skulle kunna tänka sig att lösa de svårigheter som dödningsärendenas prövning genom försäkringsbolagen kan väntas föranleda i sådana fall då för en och samme försäkringstagare förkommit flera försäkringsbrev, vilkas sammanlagda belopp överstiger maximisumman för det enklare dödningsförfarandet:

Vid närmare övervägande av tanken att sätta en maximigräns för dödande av förkomna livförsäkringsbrev finner föreningen att komplikationer uppkomma, därest begränsningen skall gälla förkomna livförsäkringsbrev å *sammanlagt* ett visst belopp. Att därvid tillika söka hindra en successiv begäran om dödande av samtidigt förkomna försäkringsbrev torde ej låta sig göra, enär en sådan bestämmelse direkt inbjuder till kringgående. Möjlighet att kontrollera en uppgift från försäkringstagaren om att allenast försäkringsbrev understigande maximibeloppet förkommit vid ett och samma tillfälle torde nämligen knappast föreligga. Enklaste sättet att komma ifrån nämnda svårigheter torde vara endera att medgiva begäran om dödande av

varje försäkringsbrev, vars värde icke överstiger maximibeloppet, eller ock att medgiva ett enklare dödningsförfarande beträffande livförsäkringsbrev utan varje beloppsbegränsning såsom skett i Danmark och Norge. Den sistnämnda metoden är utan tvekan den ändamålsenligaste.

I anslutning till detta uttalande anföres i departementspromemorian att det väl kan sägas att själva principen om en maximigräns i och för sig borde leda till att, då flera försäkringsbrev förkommit för en och samme försäkringstagare, maximigränsen skulle avse försäkringsbrevens sammanlagda belopp. Av den gjorda undersökningen får emellertid anses framgå att mycket stora praktiska svårigheter skulle uppstå vid tillämpningen av en sådan regel. Den omständigheten att man på grund härav nödgas avstå från densamma bör dock icke föranleda, att någon maximigräns alls icke införes. Det må i detta sammanhang betonas, att försäkringsbolagen under alla omständigheter kan väntas komma att inta en ganska restriktiv hållning vid samtidig dödning av flera för en viss försäkringstagare förkomna livförsäkringsbrev samt att bolagen säkerligen skall låta sig angeläget vara att i tveksamma fall hänvisa sökanden till domstol. Man torde följaktligen våga tillstyrka en ordning, som icke uttryckligen begränsar bolagens rätt att medgiva begäran om dödning av varje försäkringsbrev, vars värde ej överstiger ett visst maximibelopp.

Hur detta maximibelopp skall bestämmas kan, framhålls i promemorian, vara föremål för delade meningar. Så mycket torde dock av praktiska skäl lå anses säkert, att gränsen bör hänföra sig till försäkringsbrevets nominella värde och ej till återköpsvärdet eller något annat, rent försäkringsmatematiskt beräknat värde. En viss ledning vid maximibeloppets bestämning kan sökas i det belopp, 5 000 kronor, som enligt 12 § mortifikationslagen gäller vid dödning av bankmotbok. Med hänsyn till penningvärdets förändring sedan 1936 och i betraktande av övriga omständigheter synes maximigränsen vid dödande av förkommet livförsäkringsbrev enligt det tillämnade enklare dödningsförfarandet kunna sättas till 10 000 kronor.

Beträffande kungörelsetiden vid det enklare förfarandet uttalas i promemorian, att det icke torde möta några betänkligheter ur rättssäkerhetssynpunkt att, i analogi med vad som gäller enligt 12 § mortifikationslagen, bestämma denna tid till sex månader.

Yttrandena över promemorian

Det i promemorian upptagna förslaget har i princip tillstyrkts eller lämnats utan erinran av *samtliga remissinstanser*. *Svenska livförsäkringsbolags förening* uttalar sin tillfredsställelse över att frågan om ett enklare dödningsförfarande bringats ett betydelsefullt steg närmare sin lösning. Ett genomförande av förslaget kommer enligt föreningens uppfattning att för de berörda försäkringstagarna medföra besparingar såväl i tid som i fråga om kostnader. *Försäkringsinspektionen* har ställt sig mera tveksam till försla-

get. Ehuru inspektionen främst med hänsyn till erfarenheterna av det i Danmark och Norge tillämpade, förenklade dödningsförfarandet ansett sig böra tillstyrka förslaget, har den funnit att flera skäl talar emot detsamma. Sålunda framhåller inspektionen bland annat att behovet av förenklat dödningsförfarande för livförsäkringsbrev är mindre nu än tidigare, eftersom den lagenliga dödningsproceduren i praktiken förenklats och förbilligats. Något förhör under sanningsförsäkran hålles numera i allmänhet icke utan ärendet behandlas på grundval av skriftliga uppgifter som lämnas på särskilt formulär. Vid Stockholms rådhusrätt, där de flesta ärendena om dödande av livförsäkringsbrev handlägges, har kostnaden kunnat nedbringas till ungefär 25 kronor. Inspektionen håller vidare före att hänsynen till tredje man har större tyngd när det gäller dödande av livförsäkringsbrev än då fråga är om bankmotböcker. Pantsättning av bankmotböcker förekommer nämligen, enligt vad inspektionen funnit antagligt, mycket mera sällan än pantsättning av livförsäkringsbrev, och överlåtelse av bankmotböcker torde så gott som aldrig förekomma. Som ytterligare skäl mot förslaget framhåller inspektionen, att en viss stelhet i dödningsförfarandet har den fördelen att den utgör ett incitament för de personer för vilka ett presentationspapper förkommit att göra vad de kan för att tillrättaskaffa papperet. En uppmjukning av reglerna kan bidra till att det kommer att existera ett större antal dödade presentationspapper än nu liggande på olika håll. Inspektionen finner det slutligen ur principiell synpunkt diskutabelt att lägga prövningen vid ett dödningsförfarande i gäldenärens hand. Den av försäkringsbolagen nu faktiskt tillämpade ordningen har haft den fördelen att bolagen vid sin prövning handlat på egen risk, medan enligt förslaget risken överflyttas på tredje man.

Flera enskildheter i förslaget beröres i yttrandena. Sålunda har *försäkringsinspektionen* ansett det ligga nära till hands att begränsa det förenklade dödningsförfarandet till den vanligaste typen av försäkringsbrev, nämligen sådana som uteslutande avser kapitalförsäkring.

Den i förslaget upptagna beloppsgränsen diskuteras i olika yttranden. *Svea hovrätt* håller före att med hänsyn till nuvarande penningvärde och då ett försäkringsbrevs värde före försäkringsfallet i allmänhet är betydligt lägre än det belopp varå försäkringen tagits hinder icke möter att bestämma det högsta beloppet för dödande av livförsäkringsbrev enligt den förenklade ordningen till det av svenska livförsäkringsbolags förening tidigare föreslagna beloppet 15 000 kronor. En sådan jämkning av förslaget kan enligt hovrättens mening icke anses innebära fara för motsättning till blivande lagstiftningsåtgärd rörande bankmotböckerna, även om höjningen där skulle stanna vid 10 000 kronor. Liknande synpunkter har anlagts av *försäkringsinspektionen* och *svenska livförsäkringsbolags förening*.

För fall där försäkringsbeloppet utfaller i rater och någon eller några utbetalningar redan skett har *försäkringsinspektionen* föreslagit, att storleken av den enligt brevet återstående betalningsförpliktelsen bör vara avgörande för tillämpningen av det förenklade dödningsförfarandet.

Försäkringsinspektionen har framhållit, att då fråga är om utländsk försäkringsanstalt, som driver livförsäkringsrörelse här i riket, dödningsförfarandet synes böra anförtros åt vederbörande generalagent.

Vad angår frågan om kungörelsesättet har *försäkringsinspektionen* föreslagit, att införandet av kungörelsen i de allmänna tidningarna bör — i enlighet med vad som stadgas i 6 § mortifikationslagen — ske i första numret för januari, april, juli eller oktober månad, varigenom det skulle bliva lättare för tredje man att hålla sig underrättad om gjorda dödningsansökningar.

Departementschefen

Av vad förut anförts framgår att det i lag anvisade mortifikationsförfarandet endast i mycket begränsad utsträckning anlitas för dödande av förkomna livförsäkringsbrev. Detta utgör onekligen ett tecken på att förfarandet för dessa handlingars del icke på tillfredsställande sätt fyller det praktiska livets behov. De egentliga domstolskostnaderna för dödande av livförsäkringsbrev är knappast av den storleksordning att de i och för sig kan ha i nämnvärd mån bidragit till en sådan utveckling. I den mån domstolarna fordrar personlig inställelse i ärenden rörande dödande av livförsäkringsbrev kan däremot de sammanlagda dödningskostnaderna, särskilt om sökanden är bosatt på långt avstånd från domstolens sammanträdesort, stiga till belopp som kan tänkas göra försäkringstagaren mindre benägen att använda det legala mortifikationsförfarandet. Till dylika belopp torde de totala dödningskostnaderna jämväl kunna uppgå, då juridiskt biträde måste anlitas och sådant icke genom försäkringsgivarens försorg eller eljest står kostnadsfritt till förfogande. Det sagda gäller i synnerhet då fråga är om dödande av livförsäkringsbrev på smärre belopp. Även om det sålunda är tänkbart att dödningskostnaderna i viss mån bidragit till att dödningsinstitutet delvis kommit ur bruk när det gäller livförsäkringsbrev, är det dock sannolikt att det är andra omständigheter än kostnadsfrågan som därvidlag i främsta rummet varit avgörande. Det legala mortifikationsförfarandet tager regelmässigt omkring 1 1/2 år i anspråk. Under denna tid är försäkringstagaren i ovisshet om huruvida han någonsin skall bli i stånd att göra sina rättigheter enligt försäkringsavtalet gällande. Detta förhållande är i förening med de kostnader och besvär som dödningsproceduren kan förorsaka uppenbarligen ägnat att minska försäkringstagarens benägenhet att genom fortsatt premiebetalning hålla försäkringen vid makt. Det lär också stundom förekomma att försäkringstagare förklarar sig hellre vilja låta försäkringen förfalla än underkasta sig det legala mortifikationsförfarandet. En sådan effekt av dödningsreglerna är givetvis föga tillfredsställande. Mot bakgrunden härav förefaller det naturligt att försäkringsbolagen funnit sig föranlåtna att i stor utsträckning vidtaga andra åtgärder än de i mortifikationslagen stadgade för att bemästra den situation som kan uppstå då försäkringsbrev förkommit. Det torde således föreligga ett behov av att förenkla dödningsförfarandet, åtminstone för de smärre försäkringarnas del. Närmast kom-

mer därvid i fråga att efter mönster av de för bankmotböcker gällande särskilda dödningsreglerna låta försäkringsgivarna ombesörja dödnigen.

Spörsmålet blir då om en sådan förenkling låter sig genomföra utan att andra intressen obehörigen åsidosättes. Till skillnad från bankmotböcker användes livförsäkringsbrev i vidsträckt omfattning såsom kreditobjekt. Hänsyn till långivande tredje man skulle därför kunna tänkas lägga hinder i vägen för en förenkling av dödningsproceduren. Emellertid lär det förhålla sig så, att tredje man i ganska betydande omfattning underrättar försäkringsgivaren om skedda pantsättningar. I den mån så sker, elimineras risken för att rättsförlust uppstår genom försäkringsbrevets dödande. Fara för rättsförlust föreligger icke heller i de säkerligen talrika fall där försäkringsbrevet lämnats som pant för lån hos försäkringsgivaren. Vad angår övriga fall fungerar till en början stadgandena om straff för bedrägeri och behörighetsmissbruk som skydd mot medvetet missbruk av dödningsinstitutet. Till tredje mans skydd verkar också den sannolikhetsprövning av sökandens uppgifter som måste fordras i ett dödningsförfarande. I detta hänseende kommer den ifrågasatta procedurförenklingen att medföra en viss försvagning av tredjemansskyddet i förhållande till gällande rätt, främst såtillvida att möjlighet att höra part under sanningsförsäkran eller att anställa vittnesförhör icke kommer att stå till buds i det enklare förfarandet. I realiteten torde emellertid denna försvagning icke vara särskilt betydelsefull. De domstolar vid vilka flertalet ärenden om dödande av förkommet livförsäkringsbrev handlägges nöjer sig nämligen mestadels med skriftlig utredning såsom underlag för beslut om offentlig stämning. Slutligen utgör även kungörelseförfarandet en viktig del av tredjemansskyddet. Om förenklingsbehovet skall kunna tillgodoses, torde en förkortning av kungörelsetiden icke kunna undvikas. Den försvagning av tredjemansskyddet som må ligga häri bör dock icke möta nämnvärda betänkligheter, om kungörelseförfarandet anordnas så, att tredje man med lätthet kan följa förekommande dödningskungörelser.

Vid den riskbedömning som här är i fråga bör beaktas att det förenklade dödningsförfarandet i Danmark och Norge haft, såvitt kunnat utrönas, enbart gynnsamma verkningar. Av intresse är jämväl att de svenska livförsäkringsbolagens vid sidan av mortifikationslagen utbildade praxis icke lett till några förluster frånsett enstaka undantagsfall.

Med hänsyn till vad nu anförts förefaller det som om riskerna ur rättssäkerhetssynpunkt icke skulle vara av den art, att de bör utgöra hinder för en förenkling av förfarandet vid dödande av livförsäkringsbrev som icke avser alltför stora värden. I fråga om övriga försäkringar liksom beträffande bankmotböcker å högre belopp torde däremot försiktigheten bjuda, att dödningsinstitutet omgärdas med nuvarande rättssäkerhetsgarantier. Riktigheten av en sådan ståndpunkt bestyrkes av det faktum att försäkringsbolagen icke ansett det tillrådligt att åsidosätta det legala mortifikationsförfarandet, då försäkringsbrev på högre belopp förkommit.

Vid vilket belopp gränsen bör sättas kan naturligtvis vara föremål för meningsskiljaktighet. Det högsta belopp vid vilket försäkringsbolagen ansett sig kunna förbigå det lagstadgade dödningsförfarandet synes med få undantag vara tiotusen kronor. Med hänsyn härtill och till övriga omständigheter torde detta belopp, såsom i promemorian förordats, lämpligen kunna väljas såsom gräns.

Vad angår den närmare utformningen av det förenklade mortifikationsförfarandet torde dödningsärendena i analogi med vad som gäller för bankmotböcker böra handläggas av styrelsen för det försäkringsbolag där försäkringen tagits. Har försäkringen tagits hos utländsk försäkringsanstalt som äger driva försäkringsrörelse här i riket bör, såsom försäkringsinspektionen föreslagit, dödningsen ombesörjas av generalagenten.

I enlighet med vad som gäller i Danmark och Norge torde det enklare dödningsförfarandet böra stå öppet icke blott för försäkringstagaren utan även för den som styrker sig vara hans rättsinnehavare. Har försäkringstagaren avlidit, bör exempelvis förmånstagaren eller, om sådan icke insatts, försäkringstagarens dödsbo kunna påkalla efterlysning av försäkringsbrevet.

Det enklare dödningsförfarandet bör begränsas till den vanligaste typen av livförsäkring, nämligen den som uteslutande avser kapitalförsäkring. Denna begränsning torde tillräckligt tydligt framgå, om såsom förutsättning för förfarandets tillämplighet anges, att det belopp varå det förkomna försäkringsbrevet lyder icke må överstiga en viss summa.

Såsom villkor för att efterlysning skall ske torde vidare böra gälla, att sökanden lämnar trovärdiga uppgifter om tid och omständigheter under vilka försäkringsbrevet förkommit. Detta innebär ett något lägre sannolikhetskrav än det i mortifikationslagen uppställda. Vilken utredning som bör fordras beror på omständigheterna. Stundom torde det vara tillfyllest med sökandens egna uppgifter om hur försäkringsbrevet förkommit, t. ex. då försäkringstagaren själv begär efterlysning och all anledning saknas att ifrågasätta hans sanningsenlighet. Sökes efterlysning av försäkringstagarens dödsbo, kan det å andra sidan vara befogat att skärpa utredningskravet med hänsyn till det ingalunda ovanliga förhållandet att dödsbodelägare saknar kännedom om den avlidnes dispositioner. Intyg från de i bouppteckningen upptagna borgenärerna om att försäkringsbrevet icke pantsatts hos dem kan i sådana fall vara ett behövt komplement till sökandens uppgifter. Någon anledning att befara att försäkringsgivarna icke skall iakttaga tillbörlig omsorg vid prövning av de lämnade uppgifternas trovärdighet anser jag icke föreligga. Det må framhållas att enligt allmänna regler en vårdslös prövning torde kunna ådraga försäkringsgivaren skadeståndsskyldighet.

Någon skyldighet att verkställa efterlysningen bör icke åvila försäkringsgivaren. Stundom kan det vara befogat att, ehuru efterlysningförfarandet formellt synes tillämpligt, likväl hänvisa sökanden till domstol. Så är exem-

pelvis fallet då sökanden begär dödning av flera försäkringsbrev som icke vart för sig men väl tillhopa lyda å högre belopp än tiotusen kronor.

I tredje mans intresse bör stadgas att kungörelsen skall införas i allmänna tidningarna i första numret för januari, april, juli eller oktober månad.

Sedan kungörelsetiden gått tillända, bör det åvila försäkringsgivaren att pröva om skäligen anledning finnes till antagande att försäkringsbrevet finnes i behåll.

I övrigt kan jag ansluta mig till det i promemorian upptagna förslaget, vilket i huvudsak tillstyrkts av remissinstanserna.

För närvarande gäller enligt 12 § mortifikationslagen, vilket stadgande tillkom år 1936, att efterlysningsförfarandet för bankmotböcker icke är tillämpligt, om insättarens tillgodohavande överstiger femtusen kronor. I en framställning den 13 maj 1954 har svenska bankföreningen hemställt om höjning av detta belopp till femtontusen kronor. Till denna framställning har svenska sparbanksföreningen sedermera anslutit sig. Bank- och fondinspektionen har i yttrande över framställningen förordat en höjning av beloppet men ansett att gränsen av försiktighetsskäl bör sättas vid tiotusen kronor. Sparbanksinspektionen har ställt sig tveksam till frågan om höjning över huvud bör ske.

Den sålunda uppkomna frågan torde lämpligen kunna upptagas till behandling i förevarande sammanhang. Den förändring som penningvärdet undergått sedan stadgandets tillkomst motiverar i och för sig en höjning till mellan tiotusen och femtontusen kronor. Av försiktighetsskäl synes man dock böra stanna vid tiotusen kronor.

I sin förut berörda framställning har svenska bankföreningen tillika påpekat, att tveksamhet yppats huruvida löpande ränta skall inräknas i insättarens tillgodohavande, när det gäller att bedöma om det i 12 § stadgade efterlysningsförfarandet är tillämpligt. Av praktiska skäl och med hänsyn till den löpande räntans ringa betydelse i förevarande sammanhang förefaller det vara mest ändamålsenligt att, såsom bankerna i allmänhet förfar, bortse från löpande ränta vid prövningen av frågan om förutsättningarna för efterlysning är för handen. En komplettering av lagstadgandet i detta hänseende torde därför lämpligen böra göras i detta sammanhang.

Med hänsyn till att det förenklade dödningsförfarandet beträffande bankmotböcker och försäkringsbrev avser så likartade förhållanden torde de redan gällande stadgandena i 12 § rörande dödande av bankmotbok böra jämkas till överensstämmelse med vad jag anfört i det föregående beträffande dödning av livförsäkringsbrev.

De föreslagna lagändringarna torde böra träda i kraft den 1 januari 1957.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling*.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av detta protokoll.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller hans Maj:t Konungen.

Vid protokollet:

Torsten Johansson

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 16 mars 1956.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden LECH,
REGNER,
LIND,
regeringsrådet LORICHS.

Enligt lagrådet den 10 mars 1956 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 17 februari 1956, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn L. Fredlund.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Sverker Jonson

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1956.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anmäler efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet lagrådets den 16 mars 1956 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 17 februari 1956 remitterade förslaget till *lag om ändrad lydelse av 12 § lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling*.

Föredraganden hemställer, att lagförslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Sverker Jonson